

ria, pro manutentione Studii generalis, cui plena, & libera facultate eam Gabellam exigendi per quoscumque ministros sibi bene visos, locandi, appaltandi cujuscumque sibi placuerit, quam facultatem confirmaverunt reliqui Pontifices successores, & in specie Clemens IX. Brevi dato de Anno 1669, in quo suppressis quibuscumque augmentis Gabellæ Salis, hoc unum confirmavit, & a suppressione exceptit ad favorem Communitatis, & Studii prædicti cum eadem libera facultate locandi, appaltandi, vel ad libitum exigendi per quoscumque ministros sibi bene visos &c. pro ut de facto Communitas locavit, & appaltavit pluries ad novum, non solum Conductori generali Gabellarum, sed aliis distinctis, & diversis personis, pro ut Communitas meliorem potuit invenire conditionem, unde si hodie idem Conductor generalis Gabellarum Cameræ Apostolicæ, est etiam Conductor hujus Gabellæ Communitatis, contingenter se habet, & factum tuit ad faciliorem, & tutiorem exactionem.

Ex quibus constat, quod hæc Gabella nec est Cameralis, nec annexa, aut dependens, aut connexa cum Cameralibus, ideoque in Instrumento appaltus cum Camera innito, non comprehenditur hæc Gabella ad Communitatem prædictam spectans, unde nullatenus comprehenditur in facultate delegata D. Asefessoris Gabellarum Cameralium, neque tanquam Gabella Cameralis, neque tanquam Accessorium, neque tanquam dependens, annexa, aut connexa, Violatio ergo hujus spectabit per necesse ad D. Locutentem Judicem Ordinarium, & generalem omnium delictorum, ne delicta remaneant impunita.

Quod ista Gabella Communitatis non sit Accessorium Camerali, neque annexa, aut dependens constat, quia neque ad favorem Camerae, neque per Ministros Camerales exigitur, prout disposuerat Clem. VIII. de Anno 1600. sub die 13. Junii, quando primo concessit Gabellam Unius quadrantis præfate Communitati, exigendam tamen per Ministros Camerales, & per eisdem exactam consignandam Communitati, unde tunc in appaltu, & locatione generali Gabellarum Cameralium comprehendebatur, sed de anno 1602., quando idem Summus Pontifex augendo concessit alterum

quadrantem, & sic duos quadrantes, immutando abstulit necessitatem illam exigendi hanc Gabellam per Ministros Camerales, sed concessit Communitati liberam facultatem per suos Ministros a se eligendos exigendi, unde sublata ea necessitate, neque Accessorium, neque connexum dici potest ad allegata per Menochium de Arbitr. Jud. casu 95. num. 6.

Deinde certum est, quod Jurisdictio D. Asefessoris delegata est, & venit strictè interpretanda, ut nequeat extendi ultra expressa, aut necessario connexa, cap. 1., & cap. Præterea de officio Jud. deleg., Barbosa in cap. Rodolphus nu. 3. de Rescript., Ansaldo de Jurisd. p. 2. tit. xi. cap. 30. num. 33., & 34.

Quod videbatur facere difficultatè erat, quod delictum erat Unum, & Unus delinquens, unde intraret Regula ex l. Nulli C. de Judiciis, nempe continentiam causæ non esse dividendam.

Verùm regula cessat ubi in uno, & eodè Judice non est Jurisdictio sufficiens, quæ possit extendi ad omnes, & quascumque partes delicti, ut in casu nostro, nam Jurisdictio D. Asefessoris non potest extendi ad hanc Gabellam duorum quadrantum violatam, tanquam nec Cameralem, nec dependentem, neque connexam, Jurisdictio D. Locutentis non potest extendi ad Violatam Gabellam trium quadrantum Cameralem propter Clausulam privative positam in delegatione D. Asefessoris, unde per necesse, quod deficit in Uno debet suppleri per alterum, prout egregie notarunt, Bartol. in l. Commodato s. duabus ff. commod., Jason. in l. Nulli num. 6. Vers. quarto, quando C. de Judic., Alexand. in l. si mihi, & tibi num. 6. ff. de leg. 1., Menoch. de Arbitr. Judic. casu 371. num. 23., Fermosin. in cap. sua q. 1. num. 13. de Judic., ubi num. 15., eam rationem assignat, quod Jurisdictio delegata sit strictè interpretanda, nec potest extendi.

Minus obstat quasi possessio per D. Asefessorem allegata, quia cum in productis processibus appareat quidem D. Asefessorem Judicasse, sed non distinguat pro qua Violatione Gabellæ, scilicet an pro Violatione Gabellæ trium quadrantum ad Camera spectantium, an etiam pro Violatione Gabellæ duorum Quadrantum ad Communitatem spectantium, necesse est intelligere judicasse de Violata Gabella Camerali tantum, ne dicamus

camus excessisse fines suæ jurisdictionis, que ad Gabellam Communitatis non poterat extendi, cui excessui Jus restitit actum nullum declarando, cap. cum delicta 22. de Rescript., cum pluribus aliis concordantibus, Judex enim indefinitè pronuntians censetur condemnare, pro ut de Jure tenetur, & po-

test, Cerro decis. 46. num. 15., decis. 69. num. 19., ubi quod mens Judicis talis interpretanda sit, qualis esse debet, Gregor. decis. 74. num. 7., unde quasi possessio non se extendit ad hanc Gabellam Communitatis, & intrat regula, tantum præscriptum, quantum possessum, Coccin. decis. 346. n. 9., & non ultra.

De Negligentia Locatoris, & Conductoris.

S U M M A R I A.

- 1 Conducente Apothecæ non solvente pensionem conventam in termino, licebit locatori alteri apothecam locare.
- 2 De Jure Communi, si locatio sit ad longum tempus, tunc solum potest expelli conductor rei Ecclesiasticæ, si non solvat pensionem infra biennium, & rei Profanæ infra triennium.
- 3 Et post expulsionem locator adhuc exigit pensiones decursas, & non solutas.
- 4 Cui expulsionem non obstat pactum Juratum de eo non expellendo, quia intelligitur, si solvat.
- 5 Ad expellendum negligentem conductorem, prequiritur declaratoria.
- 6 Etiam secularis negligens solvere pensionem Domus condnctæ potest expelli.
- 7 Si domino nova emergat necessitas habitandi Domum, poterit conductorem expellere, si non apposuit pactum de non expellendo.
- 8 Solvens medietatem pensionis, & non integram potest expelli.
- 9 Conductor ad longum tempus dicitur qui ultra quinque annos conduxit.
- 10 Quod longum tempus in bonis Ecclesiæ non potest habere locum sine beneplacito Apostolico, & num. 11., & 12.
- 11 Finito tempore locationis conductor tenetur statim exire, alias potest expelli.
- 12 Ex Statuto Ferrariæ elapsis decem diebus post terminum non soluta pensione relaxatur mandatum de expellendo.
- 13 Non expellatur conductor, si locator non servat promissa.
- 14 Locator, ex Statuto tenetur per mensem ante intimare Conductori licentiam, se velle, ut perseveret in conductione.
- 15 Subconductor patietur expulsionem propter negligentiam primi conductoris non solvantis pensionem, habebit tamen relevationem contra primum conductorem propter cujus negligentiam patitur incommodum.
- 16 Casu quo Conductor propter neglectam solutionem expellatur, habebit tamen retentionem propter melioramenta facta in Domo.
- 17 Ad conductorem spectat probare soluisse, & adimplevisse obligationem assumptam.
- 18 Tacita reconductio non præsumitur, quando conductor negligens fuit in solvenda pensione.
- 19 Conductor negligens in cultura agri, non potest petere remissionem pensionis.
- 20 Si conductor melioravit notabiliter agrum, non potest expelli, neque augetur pensio, nisi dominus solvat pretium melioramentorum.
- 21 Nisi pactum esset in contrarium.

A R T I C U L U S XXIII.

De Negligentia Locatoris, & Conductoris.

Nncipiendo à negligentia Conductoris Apothecæ, vel Fontici, de qua disponit Statutum nostrum Ferrariæ lib. 2. sub rub. 96., nempe, quod si conducens negligens sit solvere pensionem in termino con-

vento, vel si de hoc termino non sit conventum, in principio cujuslibet semestris, & requisitus à locatore, intra duos menses proximè sequentes non solverit, aut satisfecerit, licebit Locatori apothecam, vel fonticum alteri locare, vel conductorem de Apo-